

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Volvminibvs Comprehensvs
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. II. Secundus dicendi modus confutatur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](#)

§. II.

Secundus dicendi modus consutatur.

Dico secundò, Angelum superiorum non illuminare inferiorem, uniendo suum lumen cum lumine inferioris Angeli, sicut simul cum eo efficiendo intellectuēm hujus de quo ipsum illuminat.

45. Probatur contra Bannem & Zumel: Nam id est isti Authores volunt Angelum superiorum unire suum lumen intellectuale cum lumine Angelii inferioris quem illuminat, simulq; ex ipsis duobus luminibus sic unitis, resultare unicum principium effectivum intellectuēm objecti de quo fit illuminatio, quia existimant intellectum Angelii inferioris, praeceps cum proprio lumine, non esse physicè & complè potenter ad percipiendam veritatem de qua illuminatur: Atque per talem physicam unionem non redditur magis physicè potens ad illam intellectuēm: Ergo Angelus superior non illuminat inferiorem, uniendo suum lumen, cum lumine inferioris Angeli. Probatur Minor: Quod est physicè impotens ad aliquid, non redditur physicè potens ad illud, nisi ei physicè aliquid imprimatur, per quod innatur & fiat potens, propterea si quidem natura angelica, secundum se impotens ad actus supernaturales, non redditur potens ad illos, per hoc quod Deus ut author supernaturalis per solam assistentiam ei uniatur, sed oportet insuper quod illi imprimat aliquid supernaturale præviuum ad prædictos actus, ratione cuius reddatur proximè potens ad illos eliciendos, ut fusè ostendimus in Tractatu de visione beata: Atque per unionem luminis Angeli superioris cum lumine inferioris, nihil physicè imprimitur lumini, nec intellectuē Angeli inferioris, ut concedunt Adversarij, sed solum Angelus superior, cum suo lumine, intellectuē inferioris Angeli assistit: Ergo si Angelus inferior non sit ex eis physicè sufficienter potens ad percipiendam veritatem de qua illuminatur à superiori, non redditur magis physicè potens, per unionem sui luminis intellectualis cum lumine superioris Angeli illuminantis.

36. Probatur secundò conclusio. Si illuminatio angelica fieret per hanc conjunctionem & unionem luminis superioris Angeli, cum lumine inferioris, ita ut Angelus inferior ex tali conjunctione plures veritates attingeret, quam præceps ex vi proprii luminis, sequeretur quod ex simili conjunctione luminis gloriae quod est in Angelo inferiori, cum lumine gloriae Angeli superioris, ipse Angelus inferior plures veritates attingeret in divina effectu, quam posset attingere præceps ex vi proprii luminis; lumen siquidem gloriae non est minoris virtutis & efficientiae, quam sit lumen naturale Angeli: Sed hoc non admittitur ab Adversariis: Ergo nec illud unde sequitur debet admitti.

37. Addo quod, si Angelus superior, uniendo suum lumen intellectuale cum lumine inferioris, ad faciendum cum eo unicum principium, efficeret intellectuēm de qua fit illuminatio, jam una eademq; intellectuē fieret ab utroque Angelo, superiori & inferiori, ut à duabus causis totalibus & particularibus, sive ejusdem ordinis: Angelus enim inferior concurreret ad illam intellectuēm, efficiendo in ea omnes rationes, etiam generales, quas Angelus superior pot-

A test efficere, nempe rationem talis intellectuēs secundum speciem, & rationem intellectuēs ut sic in tali gradu immaterialitatis.

§. III.

Sententia Divi Thomae statuitur.

Dico tertio, illuminationem Angelorum fieri solū per modum cuiusdam artificiosi magisterij, quatenus Angelus superior proponit, modo inferior objectum, antea ipsi incognitus, modo illi proportionato, & ostendit medium proportionatum ad illud comprehendendum. Ita D. Thomas hic art. 1. & quæst. 9. de verit. art. 1. & 3. ubi hæc scribit: Superior Angelus habet cognitionem de rebus per formas magis universales: unde inferior Angelus non est proportionatus ad comprehendendum cognitionem à superiori Angelo, nisi superior Angelus cognitionem suam quodammodo dividat & distinguat, comprehendendo in se illud de quovult illuminare, per medium talium quo fit comprehensibile ab inferiori Angelo, & talium conceptum suum alteri Angelo manifestans, illum illuminat . . . . Et est simile de magistro, quod videt discipulum non posse capere a quo ipse cognoscit, per illum modum quo ipse cognoscit; & ideo hanc distinguere & multiplicare per exempla, ut scipio à discipulo compreendi. Quo nihil clarius & expressius in favorem nostræ sententie dic potest.

Probatur etiam conclusio ratione. Ad illuminationem duo tantum requiruntur, scilicet ostensio seu manifestatio objecti prius incogniti, & confortatio potentiae: Sed artificiosum magisterium utrumq; præstat: Ergo per illud illuminatio in substantiis spiritualibus. Magistri patet: nam de illuminatione spirituali debemus loquaciter instar illuminationis corporeis, ut post cum ex ordine ad illam defumatur: ut autem aliquid corpus lucidum illuminet potentiam visivam hominis, vel leonis, sufficit quod manifestetur objectum per lumen, & simile ipsum confortet organum potentiae visiva. Minor vero probatur: Artificiosum magisterium constituit hoc, quod superior Angelus veritatem aliquam in universalis acceptam, & per species universales cognitionem, dividat, & veluti masticet, eamque dividam & masticatam proponat per locutionem Angelo inferiori: Atque ibi interventione manifestatio talis objecti, & simul confortatio potentiae: nam Angelus superior sic dividendo & masticando objectum, ipsum illuminat, & quodammodo lumen intellectus Angeli superioris in eo splendet; proprium est autem lumen, ut ubiqueque fuerit, ostendat objectum, & confortet potentiam: Ergo per artificiosum magisterium, si manifestatio objecti prius incogniti, & confortatio potentiae intellectus Angelii inferioris. Unde S. Thomas ubi iugat art. 1. ad 2. Cùm omne quod intelligitur, exprimitur actualis luminis cognoscatur, ipsum cognitum, in quantum hujusmodi, includit in se intellectum lumen, ut participatum ex cuius virtute habet intellectum confortare: sicut pater quando magister tradit discipulo aliquid medium demonstrationis, in quo partitur, lumen intellectus agentis in instrumento: prima enim principia sunt quasi instrumenta intellectus agentis &c..... Vnde per hoc quod superior Angelus suum cognitionem alteri Angelo demonstrat, eum intellectus confortatur ad alia cognoscenda que prius non cognoscebat.

Contin.